

Лемко Юлія Романівна
Візняк Вікторія Ярославівна

Роль G20 у глобальному управлінні: проблеми та перспективи впливу

УДК 327.3
DOI <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2024-3.11>

Лемко Юлія Романівна
кандидат політичних наук,
старший викладач кафедри політології
та міжнародних відносин
Національного університету
«Львівська політехніка»
вул. Степана Бандери, 12,
Львів, Україна
ORCID: 0000-0002-9864-6963

Візняк Вікторія Ярославівна
студентка III курсу кафедри політології
та міжнародних відносин
Національного університету
«Львівська політехніка»
вул. Степана Бандери, 12,
Львів, Україна
ORCID: 0009-0006-0176-2623

Дана стаття присвячена дослідженню основних напрямів функціонування G20 у глобальному управлінні, як основоположного вектору з точки зору глобалізаційних досліджень. Загальновідомо, що сьогодні шляхом аналізу економічного дистанціювання між країнами та регіонами за різними критеріями виявлено глобальну проблему нерівномірності розвитку людського потенціалу та доходів через відмінності у рівні економічних систем, доступності ресурсів та технологій, якість управління економічною політикою та ефективність інвестицій у техніко-інноваційний прогрес країн. Тому, ще однією проблематикою даного дослідження виступають саме проблеми та перспективи впливу G20 на згадані моменти. Упорядкування сучасних економічно-політичних об'єднань вказується на спільні зусилля держав та регіонів для вирішення спільних екологічних, економічних, соціальних, культурних та технічних проблем незалежно від різних рівнів економічного розвитку країн, ресурсного забезпечення та прагнення до захисту різноманітних національних економічних інтересів. Однак лише об'єднання зусиль дозволяє визначити потенціал у вирішенні спільних глобальних проблем держав. Наразі перед світовою спільнотою постають, взаємопов'язані глобальні економічні, екологічні та соціальні питання і жодна країна не в змозі самотужки впоратися з ними. Тому актуальним являється саме державам-членам G20 прийняти спільне рішення, яке допоможе населенню планети досягти економічного процвітання, екологічної стійкості, соціальної інклюзії та стійкості в умовах непередбачуваних криз. Для дослідження даної теми авторами було використано метод аналізу і синтезу, які застосовуються з метою наукового пізнання, органічно взаємопов'язані й взаємозумовлені, а також перевагу було віддано історико-хронологічному та історико-системному методам, які дали можливість визначити критерії класифікації та структурувати зміст і рівні співпраці у визначених сферах. Результати даних досліджень зазначені у висновках статті та вважаємо, що зазначені пропозиції та напрямки розвитку країн «Великої двадцятки» сприятимуть покращенню позитивного впливу на світову економічну систему з метою вирівнювання глобального економічного розвитку, вирішення питань бідності, голоду, екологічних криз та технологічних відставань.

Ключові слова: G20, глобальне управління, Європейський Союз, фінансова криза.

Вступ. Загальновідомо, що глобальна криза посилила значення глобального управління, особливо щодо структур управління міжнародних фінансових установ, оскільки очікується, що міжнародні суперечки щодо міжнародної валютної системи та валютної політики держав будуть посилюватися і в подальшому. Ефективна співпраця між великими економіками та колективні дії є важливими, оскільки якщо меркантилістських стратегій будуть дотримуватися всі великі країни, це може призвести до дефляційного тиску на світову економіку. Тому вважаємо, що глобальне управління та багатосторонність набувають важливого значення, особливо в період коли держави починають вирішувати свої економічні, політичні питання та питання безпеки на багатосторонніх форумах і не тільки.

Метою даної статті є дослідити основних напрямів функціонування G20 у глобальному управлінні, як основоположного вектору з точки зору глобалізаційних досліджень.

Відповідно до мети в даній роботі було виокремлено ряд завдань, зокрема здійснити дослідження концепції глобального управління, здійснити аналіз проблемних аспектів функціонування G20 у глобальному управлінні та здійснити аналіз G20 та викликів сучасності.

Виклад основного матеріалу. Загальновідомо, що велика двадцятка G20, або, як її офіційно називають – Група двадцяти найбільших розвинених економік (The Group of Twenty major advanced and emerging economies), є неформальним об'єднанням урядів країн з сильною економікою. У своїх офіційних документах група вказує, що зустрічі у форматі G20 створені для неформального обговорення ключових економічних та фінансових питань між найвпливовішими країнами світу з метою забезпечення стабільного та сталого зростання глобальної економіки на користь усіх країн. У простіших термінах, на зустрічах Групи двадцяти світові лідери можуть обговорити найактуальніші проблеми, які відчуває чи може відчути світ у найближчому майбутньому. Останніми часами темами на самітах були зміна клімату, охорона здоров'я та запобігання епідеміям, а також міграція. Такі форум є досить широким (і тому досить легітимним), щоб стати зародком глобальних економічних реформ, проте з іншої сторони досить малим, щоб бути ефективними [5].

Цей скептицизм впливає з величезних труднощів у досягненні домовленостей між такою кількістю країн і того факту, що, оскільки G20 не є офіційною міжнародною інституцією, вона не

може змусити нікого дотримуватися її домовленостей. Він не може встановлювати санкції чи стимули в односторонньому порядку, а також не може досягти «когнітивного консенсусу», який, як показує досвід, є ключовим для досягнення узгоджених і довготривалих відповідей, коли справа стосується міжнародного економічного співробітництва. Домовленості що досягаються на даних форумах можуть діяти лише як координаційний центр для розробки нових правил, що координують як реформи внутрішнього економічного законодавства країн, так і статутів міжнародних економічних організацій. Хоча з другої сторони ми можемо стверджувати що такий механізм на сьогоднішні є необхідний міжнародній спільноті. Оскільки економічне зростання та поява нових держав створює світ, який стає все більш багатополлярним, і в якому більше немає жодної домінуючої сили, здатної взяти на себе контроль і забезпечити лідерство самостійно, як це зробили США після Другої світової війни. Але в той же час попит на режими міжнародного економічного співробітництва, що сприяють укладанню угод, знижують трансакційні витрати та покращують інформацію, і ми можемо говорити про те що тільки починається такий процес [1].

Цей більший попит на міжнародне економічне управління впливає з того факту, що за останні два десятиліття ринки стали глобальними, тоді як політика, спрямована на їх регулювання, продовжує працювати фундаментально на національному рівні. Проте пропозиція економічного співробітництва не в змозі задовольнити попит. Мозаїка правил і міжнародних економічних інституцій виявляється неспроможною реагувати на занепокоєння людей, головним чином на обмеження простору для маневру держав, яке виникає з економічною інтернаціоналізацією. На практиці це означає зменшення суверенітету в економічній політиці та підірив демократії. Ще до кризи все це призводило до зростаючого конфлікту в міжнародних економічних відносинах, зіткнення, яке підживлювалося односторонніми діями багатьох країн, які не бажали адаптувати свою національну політику до глобальних потреб.

Проте, як би складно це було, у світі, який стає все більш економічно інтегрованим і взаємозалежним, держави приречені співпрацювати, незважаючи на їхні протилежні інтереси. Підтримка відкритої, упорядкованої та чітко регульованої економічної системи є глобальним суспільним надбанням, оскільки це приносить користь усім громадянам світу. Але, як це трапляється з усіма міжнародними суспільними благами, їх забезпечення – за відсутності домінуючої влади – вимагає міжнародної співпраці. Більше того, у випадку управління глобалізацією, яке розуміється не як уряд, а як процедура прийняття рішень, засно-

вана на постійних переговорах і повазі до закону, питання міжнародної легітимності та навіть справедливості розподілу вступають у гру. Лише якщо правила глобальної економіки сприйматимуться громадянами основних країн як легітимні, інклюзивні та достатньо демократичні, вони будуть ефективними та тривалими, оскільки дозволять людям відновити на наднаціональному рівні частину економічного суверенітету, який вони втратили на національному рівні через глобалізацію. Цей елемент легітимності став особливо важливим після фінансової кризи, руйнівні наслідки якої спричинили зростання хвилі антиглобалістських настроїв [4].

У цьому контексті міжнародне співтовариство має створити спільне міжнародне лідерство, яке сприятиме та покращуватиме багатостороннє співробітництво шляхом покращення діалогу між розвиненими країнами та країнами, що розвиваються. Щоб досягти цього, гнучкі та легітимні форуми діалогу, такі як G20, є абсолютно необхідними. Множинність точок зору та той факт, що головні гравці проблем світового економічного порядку денного представлені в G20, робить цю групу найбільш підходящою складовою для формування міжнародних угод, які згодом можуть отримати юридичний статус через існуючі міжнародні організації, такі як МВФ, СОТ або різні спеціальні ради ООН [6].

Високий рівень міжнародної економічної співпраці, досягнутий самітами Великої двадцятки у Вашингтоні та Лондоні, безумовно, був колективним успіхом і прикладом відповідального глобального економічного управління в умовах кризи. Але після цього початкового етапу G20 втрачає згуртованість і рух через те, що можливий крах глобальної економіки більше не здається ймовірним ризиком, а також тому, що внутрішні політичні програми основних країн ускладнюють міжнародну співпрацю. Тому головний виклик, з яким зіткнеться G20, – це залишатися актуальними. Для цього необхідно продемонструвати, що це корисно в умовах, коли гострота економічної рецесії, постійний високий рівень безробіття та нерівномірний регіональний характер глобального відновлення спонукають багато країн покладати міжнародну співпрацю на щоб вони могли зосередитися на внутрішніх політичних пріоритетах [2].

Другою проблемою, з якою стикається G20, полягає в тому, що вона все ще піддається критиці щодо недостатнього представництва чи демократичності. Ідея цих скарг полягає в тому, що деякі держави повинні входити до списку країн членів G20, але ніхто не може точно назвати хто саме там повинен бути, оскільки процес відбору був довільним і не відповідав об'єктивним критеріям, таким як ВВП чи частка світової торгівлі. Також не бралися до уваги дані щодо жодного регіонального балансу. З цієї причини група є односторон-

ньою в географічному плані (так само, як G7, яка має чіткий європейський і західний ухил і дуже мало представлена в Африці), бідні країни взагалі не представлені, а на інституційному рівні група є не пов'язана з Організацією Об'єднаних Націй, яка є єдиним беззаперечно легітимним форумом у міжнародній політичній системі [6].

Однак, з практичної точки зору та визнаючи, що завжди існує компроміс між репрезентативністю та ефективністю, у своєму нинішньому складі G20 є достатньо малим, щоб приймати рішення, які репрезентують понад 80% населення світу та ВВП. Це не означає, що немає місця для вдосконалення, або що не слід проводити дебати, щоб спробувати заповнити прогалини в представленні. Однак, враховуючи труднощі, з якими нинішні країни-члени приймають суттєві зміни у складі групи, необхідно буде максимально використати її поточний склад.

Крім того, існування багатосторонніх інституцій у високо-глобалізованому світі полегшує проблему дефіциту демократії. У тій мірі, в якій G20 просуває реформи таких інституцій, як МВФ і Світовий банк, щоб зробити їх більш представницькими та легітимними, вона сприятиме (хоча й недосконалим чином) зменшенню проблеми дефіциту демократії (який, до речі, також впливає на більш репрезентативні інституції, такі як ЄС та ООН, оскільки люди сприймають їх як надто віддалені) [4].

Ще одне питання, з яким пов'язують G20 – визнання в поточній системі міжнародних інституцій. Дана група могла б і надалі бути неформальним зібранням глав держав і урядів, зосереджених на економічних питаннях, як це було у Великій сімці, яка відповідала лише перед народами своїх держав-членів. Проте, враховуючи важливість даної ініціативи, було б доцільно, щоб Велика двадцятка набула більш інституційного статусу, що також допомогло б вирішити деякі проблеми легітимності, які обговорювалися раніше. Зокрема, G20 було б добре приєднатися до системи ООН, а також МВФ і Світового банку (це має зробити і СОТ, яка поки що є незалежною міжнародною організацією). У такий спосіб його більше не сприйматимуть як форум, який не є ані інклюзивним, ані прозорим, і як форум, який просто об'єднав як нових членів клуб, який уже мав міжнародну економічну владу, процес, який деякі науковці назвали «гегемоністським». До прикладу можемо взяти Рада Безпеки ООН, яка також потребує реформування, завжди вважалася більш легітимною, ніж G7, оскільки вона була частиною системи ООН. Крім того, якщо G20 буде більше залучена до питань зміни клімату, їй доведеться координувати свої дії з Організацією Об'єднаних Націй (зокрема, з Рамковою конвенцією ООН про зміну клімату),

тому важливим є налагодження взаємовідносин між G20 та системою ООН [3].

Вважаємо що основною проблемою G20 у її поточній конфігурації полягає в тому, що існує кілька способів, за якими вона не є «представником» світової економіки. По-перше, єдиною африканською країною у G20 є Південна Африка, тоді як є шість країн з кожного з трьох інших основних регіонів світу. По-друге, жодна держава з низьким рівнем доходу не включена до G20, тоді як країни із середнім доходом, так і країни з високим доходом добре представлені дев'ятьма та десятьма країнами відповідно. Це, звісно, свідчить про те, що коли країни спочатку обиралися, наміром було створити форум для «системно значущих» економік, категорії, до якої не належить жодна країна з низьким рівнем доходу. Однак сьогодні, після підвищення рівня форуму глав держав, який має намір стати головним форумом глобального економічного управління, відсутність будь-якої країни з низьким рівнем доходу є проблематичною. Те саме стосується відсутності малих відкритих економік. Цей тип економіки є, мабуть, найпоширенішим у світовій економіці, але жодна маленька економіка не включена до G20, щоб озвучити перспективи та занепокоєння таких економік.

Висновки. Отже, у даній статті наголошується на необхідності для міжнародної спільноти рухатися до створення інституційних рамок глобального економічного управління, здатних реагувати на зростаючі економічні та кліматичні виклики, з якими стикається світ. Фінансова криза послужила тривожним дзвіночком щодо ризику збереження високоглобалізованої економіки з національними правилами та ризику, який створює слабке фінансове регулювання для звичайних людей. У даному дослідженні доведено пріоритети глобального економічного управління що передбачають відновлення балансу світової економіки, координація фінансової реформи, поглиблення внутрішньої реформи МВФ, відкриття дебатів щодо глобальної резервної валюти та створення багатосторонньої структури для боротьби з глобальним потеплінням. Ці заходи дозволять зробити модель зростання, на якій зараз базується світова економіка, більш стабільною, сталою та інклюзивною. Більше того, це реформи, які можна здійснити, якщо буде створено спільне та достатньо легітимне лідерство, таке як те, яке G20 змогла забезпечити на початку кризи.

Також, у даній статті доведено, що G20 стикається з низкою труднощів, які вона зможе подолати, лише якщо доведе, що здатна бути корисною та представницькою в контексті, коли внутрішні проблеми країн ускладнюють її роботу для їх участі в міжнародній економічній співпраці.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Тимків Я. І. Теоретико-історичні основи концепції глобального управління // Актуальні проблеми міжнародних відносин. 2012. Вип. 111(1). С. 70–76.
2. ASSEMBLY, UN General. A life of dignity for all: accelerating process towards the Millennium Development Goals and advancing the United Nations development agenda beyond 2015 / ASSEMBLY, UN General. New York: United Nations, 2013. 68 с.
3. Brand, U. Order and regulation: Global Governance as a hegemonic discourse of international politics? // Review of International Political Economy. 2005. 12(1). pp. 155–176.
4. Cassese S. Global administrative law: The state of the art. International Journal of Constitutional Law. 2015. Vol. 13, № 2. P. 465–468.
5. Chandra R. Climate change and the role of global administrative law: An overview. International Journal of Multidisciplinary Research and Development. 2019. Vol. 6, № 5. P. 23–27.
6. Martins A.G. Global Administrative Law: a new branch of law or a quest for an academic grail? e-Pública. 2015. Vol. II, № 3. P. 179–203.

REFERENCES:

1. Tymkiv Y.I (2012) Teoretyko-istorychni osnovy kontseptsii globalnogo upravlinnya [Theoretical-historical order of global administrative concept] Actualni problemy mizhnarodnykh vidnosyn. Vyp. 111(1). С. 70–76. [in Ukrainian].
2. ASSEMBLY, UN General. (2013) A life of dignity for all: accelerating process towards the Millennium Development Goals and advancing the United Nations development agenda beyond 2015 / ASSEMBLY, UN General. New York: United Nations, 68 с.
3. Brand, U. (2005) Order and regulation: Global Governance as a hegemonic discourse of international politics? // Review of International Political Economy. 12(1). pp. 155–176.
4. Cassese S. (2015) Global administrative law: The state of the art. International Journal of Constitutional Law. Vol. 13, № 2. P. 465–468.
5. Chandra R. (2019) Climate change and the role of global administrative law: An overview. International Journal of Multidisciplinary Research and Development. Vol. 6, № 5. P. 23–27.
6. Martins A.G. (2015) Global Administrative Law: a new branch of law or a quest for an academic grail? e-Pública. Vol. II, № 3. P. 179–203.

The role of the G20 in global governance: problems and prospects of influence

Lemko Yuliya Romanivna

Candidate of Political Sciences,
Senior Lecturer at the Department
of Political and International Relations
Science
National University "Lviv Politechnic"
Stepana Bandery str., 12, Lviv, Ukraine
ORCID: 0000-0002-9864-6963

Vizniak Viktotiya Yaroslavivna

III-rd year Student at the Department
of Political and International Relations
Science
National University "Lviv Politechnic"
Stepana Bandery str., 12, Lviv, Ukraine
ORCID: 0009-0006-0176-2623

This article is dedicated to exploring the primary directions of the G20's role in global governance, viewed as a fundamental vector within globalization studies. It is widely recognized that today, through the analysis of economic disparities between countries and regions across various criteria, a global issue has been identified: the uneven development of human potential and income levels. This disparity is due to differences in economic systems, resource and technology accessibility, the quality of economic policy management, and the effectiveness of investments in technological and innovative progress. Therefore, another critical aspect of this study focuses on the challenges and prospects related to the G20's influence on these issues.

The organization of modern economic-political unions underscores the collective efforts of states and regions to address common environmental, economic, social, cultural, and technical challenges, despite varying levels of economic development, resource availability, and the pursuit of diverse national economic interests. However, only through united efforts can the potential to solve shared global problems be realized. Presently, the global community faces interconnected economic, environmental, and social issues that no single country can tackle alone. Thus, it is imperative for the G20 member states to adopt a unified vision that will help humanity achieve economic prosperity, environmental sustainability, social inclusion, and resilience in the face of unforeseen crises.

To investigate this topic, the authors utilized methods of analysis and synthesis, which are organically interconnected and interdependent in scientific inquiry. Furthermore, historical-chronological and historical-systematic methods were preferred, allowing for the identification of classification criteria and the structuring of the content and levels of cooperation in the specified areas. The results of this research are presented in the article's conclusions. We believe that the proposed recommendations and development directions for the «Group of Twenty» countries will enhance their positive impact on the global economic system. This aims to balance global economic development and address issues such as poverty, hunger, environmental crises, and technological lag.

Key words: G20, global governance, European Union, financial crisis.